

lige Tilfælde. Jeg maa isørigt anmærke, at naar jeg fandt det ussifelig, at der blev bænnet en gjennere Vel til at kunne gjøre klare Forbringer gjældende, end den, som den nærværende Lovgivning indeholder, da har jeg ikke blot taget Hensyn til de særegne Forhold med Godseiere; men det kunde under visse nærmere Bestemmelser ogsaa gives i andre Tilfælde; men hverken det Gne, eller det Andet er Gjensstand for nærværende Sag. Saavidt jeg forstod min høitærede Nabo, var det heller ikke hans Mening, at der i denne Sag skulde bestemmes Noget om, at Godseierne skulde have de samme Rettigheder, som Lovforslaget tilsætter Statskassen; thi det var Noget, der laae udenfor denne Sag; men hans Mening var vistnok den — idetmindste er det min Mening — at den Omstændighed, at det, man her bestemmer, skal være en Forrettighed for Statskassen, om hvilken man er uvis om, hvorvidt man vil tilstaae Andre den, er Grunden, hvorfor man maa finde Betænkelse ved at gaae ind derpaa. — Hvad § 3 angaaer, maa jeg aldeles henholde mig til de Bemærkninger, som det ærede Udvalg derved har gjort, og blot tilføie, at det forekommer mig, at denne hele Bestemmelse kan i Statskassens Interesse være meget betænkkelig; thi baade ved Paragraphens Affattelse og ved hvad der er sagt i Motiverne har man indrømmet, at den Berettigelse, som Loven af 8de April 1851 indrømmer Statskassen til at faae Renter af den fulde Sum, naar Fæsteren eller hans Enke ikke længere blive i Besiddelse af Gaarden, ikke kan anvendes, naar man overlader Brugen til Andre, og det, troer jeg, er en Indrømmelse, der kunde være meget betænkkelig. Jeg finder det meget naturligt og rigtigt, naar Bonden vil overlade et og andet Jordstykke til nogen Enkelt, at man saa efter Omstændighederne samtykkede deri, uden at det skulde have en saadan Følge, Noget, som andre Godseiere jevnlig gjøre. Men, dersom det blev antaget paa princip, at denne Forpligtelse at betale Renter af den fulde Kjøbesum ikke indtraadte, saalange man overlod blot Brugen til en Anden, saa vilde den, der har kjøbt en saadan Eiendom, have i sin Magt, ved at overlade en Anden Brugen som Enke

saalange den forrige Fæster eller hans Enke blev i Live, at faae en maaffee meget betydelig Sum, uden at underkastes de Vilkaar, som han var underkastet, hvis han vilde sælge Eiendommen.

Finantsministeren: Jeg skal tillade mig at tage til Indtægt hvad den sidste høitærede Taler udtrykkelig fremhævede, at Sagen neppe i Realiteten vilde frembyde stor Betænkelse, hvorimod den høitærede Landssthingsmand meente, at det var fornemmelig formelle Grunde, som derimod lode sig anføre, og at det var disse, som efter hans Formening maatte tillægges overveieende Vægt. Hvorvidt dette nu er Tilfældet, derom kan der jo vistnok være forskjellige Meninger, og at man heller ikke uden Betænkelse fra Finantsministeriets Side er skredet til at gjøre et saadant Forslag, er en Selvfølge. Det vil jo nu beroe paa det høitærede Things Overveieelse, om hvorvidt de reelle Grunde, hvortil Finantsministeriet fornemmelig har støttet sig, hentedes fra praktiske Hensyn til det saagodt som Uoverkommelige, der ellers vilde være i Lovens Gjennemførelse, skulde tillægges størst Vægt, eller om man derimod vil tage meest Hensyn til de formelle Grunde. Det forekommer mig imidlertid ikke, at de formelle Betænkelse, som Sagen frembyder, kan tillægges den Vægt, som maaffee vilde kunne være Tilfældet, hvis Sagen endnu var ganske integra, naar det, der her opstilledes, kunde siges at være noget i vor Lovgivning aldeles Nyt eller Ænestaaende; men jeg troer ikke, at det vil findes at gjøre det Indtryk, som den ærede Landssthingsmand, der sidst havde Ordet, for sit Vedkommende meente, med Hensyn til den Sammenligning, han anstillede med Renterne af de halve Kjøbesummer; det er vistnok meget uegentligt, at Renterne af de halve Kjøbesummer kunne kaldes en bestemt Canon. Det maa dog erindres, at de i Lovgivningen bestandig fremtræde som Renter af Kjøbesummer, som Renter af skildige Capitaler og ikke som en Canon. Men om og saa var, at man vilde opfatte det saaledes, saa maa det dog erkendes, at der er nogen Analogi i dette Tilfælde, forsaavidt Staten heller ikke har fuldkommen fri Opstgelsesret o. s. v. med Hensyn til de Capitaler, der indes